

Zaaknr. : 683583
Kenmerk : 705903

Besluit tot wijzigen categorie oppervlaktewaterlichaam ter hoogte van Nieuw Wolfslaarlaan 31 in Bavel

1. Inleiding

Het waterschap voert van de meeste hoofdwatergangen (oppervlaktewaterlichamen categorie A) het onderhoud zelf uit, in sommige situaties voert een medeoverheid dit uit. Dat onderhoud betreft het jaarlijks maaien, maar ook het periodiek baggeren om de watergang op diepte te houden. Dit onderhoud gebeurt vaak vanaf de kant van de watergang met een kraan of met een maaiboot. Voor de overige watergangen (oppervlaktewaterlichamen categorie B en C) geldt in beginsel dat het onderhoud bij de aanliggende perceeleigenaren ligt.

Wie de onderhoudsplichtige is van een categorie A of B watergang is vastgelegd in de legger op grond van de Waterschapswet. Het komt regelmatig voor dat de categorisering van een watergang aangepast moet worden. Meestal gaat het dan om het op- of afwaarderen van categorie A en B watergangen. Dus van categorie A naar categorie B of andersom. De redenen hiervoor kunnen zijn geen goede classificering, wijzigingen in de waterhuishouding, de aanwezige overstort vervalst of anderszins. De kaders hiervoor zijn aangegeven in die beleidsregel "Waterlopen op Orde".

Toezichthouders van het waterschap hebben de afgelopen maanden meerdere keren de percelen ter hoogte van Nieuw Wolfslaarlaan 31 en 31a in Bavel bezocht. Zij hebben tijdens deze controles geconstateerd dat er sprake is van een gedeeltelijke demping (minimaal profiel) van de betreffende b-watergang met kenmerk OWL00264. De gedeeltelijke demping en het daarmee niet voldoen aan de vereisten van een b-watergang is de aanleiding geweest voor het bekijken van de mogelijkheid tot afwaardering van de desbetreffende b-watergang naar een c-watergang. Hiervoor is een hydrologisch advies opgevraagd. De hydrologische onderbouwing voor het afwaarderen van de watergang is hieronder te vinden.

Hydrologische onderbouwing

Dit besluit heeft betrekking op het afwaarderen van een watergang ter hoogte van de Nieuw Wolfslaarlaan 31 en 31a in Bavel. Aanleiding hiervoor is dat desbetreffende b-watergang niet meer voldoet aan de vereisten verbonden aan een b-watergang zoals gesteld in de beleidsregel "Waterlopen op Orde". Daarnaast heeft het B-watergang zijn originele functie door de gewijzigde situatie inmiddels verloren.

Het huis aan de straatkant op het perceel van nummer 31 waterde voorheen af via deze B-watergang OWL00264. Een deel van de B-watergang is gedempt in 2011, toen zijn er drainagebuizen aangelegd van het huis op perceel nummer 31 om nog af te kunnen wateren via deze watergang. Er is inmiddels een verbouwing in gang gezet op het perceel van nummer 31 om een huis te bouwen op de achterzijde (zuidkant) van het perceel langs de A-watergang. Voor de bouw van dit huis is door de gemeente een omgevingsvergunning verleend. Wel geldt de voorwaarde dat het huis aan de straatkant van het perceel van nummer 31 gesloopt dient te worden binnen 3 maanden na afronding van de bouw. De afwatering van het huis aan de straatkant is dus niet meer een eis om de B-watergang OWL00264 in stand te houden.

Op dit moment wordt op het gehele perceel, kadastraal bekend als GNK01C2705 (Nieuw Wolfslaarlaan 31 in Bavel), inundatie berekend, behalve bij de bestaande woning aan de straatkant. De nieuwe woning aan de A-watergang komt op een verhoging te liggen, waardoor dat deel van het perceel niet meer zal inunderen.

Wat er op dit moment over is van de B-watergang aan de westzijde van nummer 31, is zeer minimaal. De functie die deze B-watergang vervult is daardoor ook minimaal. De B-watergang is nooit watervoerend. Zelfs bij hevige regenval staat hier geen water in. Er staat zelfs bij hevige regenval geen water in, de B-watergang vult zich alleen als de waterstanden in de A-watergang, de Bavelse Leij, te hoog worden. Dit bevestigt dat de watergang gedurende een groot deel van het jaar geen functie vervult.

Het dempen van deze watergang (of verwaarlozing/dichtslibbing nadat het is afgewaardeerd naar C) vertraagt de afvoer van water naar de Bavelse Leij na buien. Dit is gunstig voor benedenstroomse wateroverlast en past bij het streven van het waterschap om in het vrij-afwaterende gebied waar

3. Beschrijving wijziging categorie en onderhoudsplichtigen

Toepassing

Het uitgangspunt van het waterschap is dat het van algemeen belang is het uitvoeren van onderhoud op een zo efficiënt mogelijke wijze te doen en tegen zo laag mogelijke financiële/maatschappelijke kosten.

Wijziging categorie en onderhoudsplichtigen (zoals wordt opgenomen in de legger)

De categorie van de watergang met kenmerk OWL00264 wordt gewijzigd van een categorie b naar een categorie c watergang. Met het wijzigen van de categorie van de watergang zal de nu op de aangrenzende perceeleigenaren rustende onderhoudsverplichting komen te vervallen.

4. Wijze van uitvoering

Het eerst toezenden van een conceptbesluit aan alle betrokkenen geeft de mogelijkheid om in overleg te treden met het waterschap voor nadere toelichting en uitleg en om een reactie (goedkeuring dan wel zienswijze) te geven op het conceptbesluit.

5. Legger, beheer en onderhoud

De legger legt twee aspecten vast van waterstaatswerken (waaronder oppervlaktewaterlichamen) en ondersteunende kunstwerken:

1. Op grond van de Waterwet de ligging, vorm, afmeting en constructie van waterstaatswerken en ondersteunende kunstwerken; en,
2. Op grond van de Waterschapswet de onderhoudsplichten en onderhoudsplichtigen.

Voor wat betreft de onderhoudsplichten van oppervlaktewaterlichamen geldt het volgende onderscheid. De onderhoudsplicht van een categorie A watergang wordt via een algemeen voorschrift in het leggerboek toegewezen aan het waterschap. De onderhoudsplicht van een categorie B watergang wordt via een algemeen voorschrift in het leggerboek toegewezen aan de eigenaar van de aan het oppervlaktewaterlichaam grenzende gronden. Uitzonderingen op deze algemene regels worden in de leggetabel vermeld.

6. Afstemming met andere partijen

Op 25 september 2023 is het concept projectplan naar de betrokken belanghebbenden, zijnde de aangrenzende particuliere perceeleigenaren, verzonden met het verzoek om aan te geven of ze wel of niet akkoord zijn met de wijziging.

Van de perceeleigenaar van Nieuw Wolfslaarlaan 31a hebben wij op 4 oktober 2023 een ingevuld antwoordformulier ontvangen. De perceeleigenaar gaat akkoord met de wijziging van de legger.

Op 5 oktober 2023 hebben wij van de perceeleigenaar van Nieuw Wolfslaarlaan 31 een ingevuld antwoordformulier ontvangen met een zienswijze. De perceeleigenaar van Nieuw Wolfslaarlaan 31 geeft aan niet akkoord te gaan met de wijziging van de legger en licht dit toe in zijn zienswijze. Hieronder gaan wij in op de ingediende zienswijze.

- Het gebied, waaronder het perceel Nieuw Wolfslaarlaan 31, is overstromingsgevoelig; [Dat is juist. Echter een afwaardering van de watergang zal geen verandering brengen in de feitelijke situatie. Het perceel Nieuw Wolfslaarlaan 31 zal overstromingsgevoelig blijven.](#)
- In dat kader is het belang van de b-watergang rondom het perceel Nieuw Wolfslaarlaan 31 steeds door het waterschap benadrukt en onderbouwd; [De watergang heeft voor het waterschap weinig belang.](#)
- Onduidelijk waarom dat belang er niet meer zou zijn. Het belang van de b-watergang is overminderd aanwezig en de watergang is onder meer noodzakelijk voor de afwatering van het perceel; [In reactie op dit onderdeel van de zienswijze wordt verwezen naar de beleidsregel Waterlopen op orde 2011 - Beleidsregel voor het rangschikken van oppervlaktewaterlichamen en het aanwijzen van onderhoudsplichtigen en onderhoudsstroken \("Beleidsregel"\). Deze beleidsregel maakt onder andere inzichtelijk hoe het waterschap omgaat met zijn bevoegdheid om oppervlaktewaterlichamen bij opname in de legger, in een bepaalde categorie in te delen, al naar gelang het belang van het oppervlaktewaterlichaam. In paragraaf 2.2.2 van de beleidsregel staat het volgende genoemd:](#)

"Categorie C oppervlaktewaterlichamen zijn de laagste categorie oppervlaktewaterlichamen die onderscheiden worden. Dit zijn oppervlaktewaterlichamen die geen maatschappelijke functie vervullen. Ze zijn slechts dienstig aan de eigenaar/eigenaren het oppervlaktewaterlichaam of het is een oppervlaktewaterlichaam die losstaat van het watersysteem zoals een poel. Er is daarom sprake van slechts één of twee belanghebbenden."

"Onder categorie C vallen in de praktijk oppervlaktewaterlichamen zoals zaksloten, paddenpoelen, binnensloten op eigen percelen, afscheidingslootjes, blusvijvers etc. Onder categorie C oppervlaktewaterlichamen vallen ook bermsloten die alleen dienen voor de afwatering van de weg of spoorweg waar deze toe behoren en dus geen andere nevenfunctie hebben."

"Het is wel van belang om bij categorie C oppervlaktewaterlichamen onderscheid te maken naar ligging in bemalen/peilbeheerste gebieden of in vrijafwaterende gebieden. Categorie C oppervlaktewaterlichamen zoals binnensloten en bermsloten hebben immers in vrijafwaterende gebieden alleen een afwaterende functie voor het perceel in kwestie. Dit soort sloten kunnen in de bemalen/peilbeheerste gebieden echter wel bijdragen aan de totale bergingscapaciteit van het watersysteem en worden zodoende toch in de categorie B ingedeeld."

De watergang in kwestie (OWL00264) betreft een perceelafscheidingsloot in een vrij afwaterend gebied. Alleen door de perceeleigenaar van Nieuw Wolfslaarlaan 31 wordt afgewaterd op de betreffende watergang. De perceeleigenaar van Nieuw Wolfslaarlaan 31a heeft verklaard geen gebruik te maken van de watergang voor de afwatering. Dit betekent dat de watergang slechts door 1 perceeleigenaar wordt gebruikt voor de afwatering. Daarnaast heeft de watergang een zeer beperkte bergingscapaciteit. Op grond van het voorgaande is het gerechtvaardigd om de watergang af te waarderen naar een c-watergang.

Wij benadrukken dat een afwaardering van de watergang geen verandering zal brengen in de feitelijke situatie. Na de afwaardering kan nog steeds worden afgewaterd op deze watergang. Uiteraard blijft er ook de mogelijkheid voor de perceeleigenaar van Nieuw Wolfslaarlaan 31 om rechtstreeks af te wateren op de Bavelse Leij en op de b-watergang aan de oostzijde van het perceel.

- Het feit dat slechts alleen de plek van de nieuwbouw woning wordt verhoogd betekent dat het terrein elders meer water gaat krijgen bij een hoge waterstand omdat er simpelweg minder ruimte is om het water te bergen. Nu er minder oppervlakte beschikbaar is dient de afwatering des te beter geregeld te worden en is het belang van deze sloot groter geworden.

Op het middelste deel van het perceel wordt nog inundatie verwacht. Deze inundatie vindt plaats door hoge waterstanden in de A-watergang (de Bavelse Leij). De inundatie kan dus niet voorkomen worden door aanpassingen aan de B-watergang, gezien deze simpelweg niet kan afvoeren als het water op de A-watergang hoog staat. Wel vervult de B-watergang een functie wanneer de waterstanden op de A-watergang weer zakken. Dan kan de B-watergang namelijk het overtollige (grond-)water weer sneller afvoeren, waardoor het perceel minder lang nat blijft. Deze functie gaat maar over een korte periode per jaar, deze functie kan ook worden vervuld door een drainagebuis of door de watergang nadat deze afgewaardeerd is.

Gezien er een grote inundatievlek rond de Bavelse Leij ligt zullen de waterstanden op het perceel niet merkbaar hoger worden nu er door de woning minder berging mogelijk is op het perceel. Die bergingsruimte is eerder ook al als zeer minimaal bestempeld, waardoor er niet gecompenseerd hoefde te worden voor het plaatsen van de woning.

Daarnaast, de functie van de B-watergang is minder van belang door de verbouwing op het perceel, gezien het voormalige huis dat aan de weg stond wel via de B-watergang afgewaterde nu weg gaat. De nieuwe locatie van het huis maakt het mogelijk dat er direct op de A-watergang wordt afgewaterd en deze B-watergang ook die functie niet meer hoeft te vervullen.

- Compensatieafspraken in 2010 is gemaakt op basis van het feit dat er inundatie op het perceel van 31 heerste en dat versterking hiervan voorkomen diende te worden als gevolg van gedeeltelijke demping en dus vanwege afwatering van het regenwater van de oude woning.

Niet in de vergunning staat opgenomen dat de compensatieafspraken is gemaakt vanwege de inundatie van het perceel Nieuw Wolfslaarlaan 31. Drainage is aangelegd voor de afwatering van de woning aan de voorzijde die op termijn gesloopt dient te worden na gereedkomen van de nieuwbouwwoning.

De eigenaar van het perceel Nieuw Wolfslaarlaan 31a heeft bevestigd dat de afwatering van dat perceel niet via de b-watergang verloopt, maar via het riool aan de voorzijde/straatzijde.

- Regenwater van de nieuwbouw zal worden afgewaterd via deze sloot, de functie wordt aanzienlijk belangrijker.
De feitelijke situatie verandert niet met de afwaardering van de watergang. Het blijft mogelijk om af te wateren op deze watergang. Bovendien bestaat ook de mogelijkheid om de afwatering van de nieuwbouwwoning op de b-watergang aan de oostzijde of direct op de a-watergang te laten plaatsvinden.
- Het bestemmingsplan voorziet in de mogelijkheid dat er op het perceel van nr. 31 tot maximaal 150m² aan vrijstaande gebouwen mogen worden geplaatst naast het hoofdgebouw. De locatie voor een dergelijk bijgebouw kan alleen aan de noordzijde van de nieuwbouwwoning en er dient een mogelijkheid te blijven om via de drainagepijp de afwatering van het regenwater mogelijk te maken. Tevens zal hierdoor nog minder grond beschikbaar zijn om de inundatie op te vangen wat resulteert in extra drainage die zijn weg dient te vinden naar de sloten aan beide kanten van het perceel. Het waterschap kan geen rekening houden met een mogelijk in de toekomst te plaatsen bijgebouw en de eventuele afwatering van dit bijgebouw. Afwatering middels een drainagepijp op deze watergang blijft overigens nog steeds mogelijk na het afwaarderen van de watergang. Bovendien kan ook worden afgewaterd met een drainagepijp op de b-watergang aan de oostzijde van het perceel.
- Vergelijking tussen de b-watergang aan de oostzijde van het perceel van Nieuw Wolfslaarlan 31 (OWL28956) en watergang aan de westzijde van het perceel (OWL00264), de af te waardenen watergang.
Ten tijde van de aanvraag betreffende OWL28956 speelden twee zaken die nu (bij deze procedure betreffende OWL00264) niet meer van toepassing zijn:
In overweging werd meegenomen dat het laagliggende perceel Nieuw Wolfslaarlan 31 beschermd moest worden tegen hoge grondwaterstanden, waardoor toen gevonden werd dat de drainerende werking behouden moest blijven. Echter recentelijk is gebleken dat de eigenaar van perceel Nieuw Wolfslaarlan 31 zelf de drainerende werking van OWL00264 ondermijnt door hier paalfunderingen in te zetten. Bovendien is gebleken dat perceel Nieuw Wolfslaarlan 31 meer opgehoogd gaat worden dan in 2020 voorzien was.
Er was destijds terughoudendheid met vergunningen in het stroomgebied van de Bavelse Leij aangezien toen nog niet helemaal duidelijk was hoe de wateroverlastklachten in dit stroomgebied aangepakt zouden gaan worden. Inmiddels is rondom Landgoed Wolfslaar een pakket aan piekwaterstandsverlagende maatregelen vastgesteld dat in 2024 tot uitvoering zal komen.
- In gesprekken naar voren gekomen dat de sloot wel een belangrijke afwateringsfunctie heeft, echter doordat deze op de grond van Nieuw Wolfslaarlan 31a is gesitueerd, de bewoner van Nieuw Wolfslaarlan 31a deze sloot liever wil dempen.
Er is niet genoemd in gesprek met perceeleigenaar Nieuw Wolfslaarlan 31 dat deze watergang een belangrijke afwateringsfunctie heeft. De watergang heeft voor het waterschap weinig belang. De watergang is grotendeels dicht geslibd en er wordt slechts op afgewaterd door één perceeleigenaar.

Bovendien betreft het een perceelscheidingssloot. De watergang ligt niet in zijn geheel op het perceel van Nieuw Wolfslaarlan 31a. 50% van de watergang ligt op het perceel van 31 en 50% op het perceel van 31a. Demping is voor het waterschap niet aan de orde, er zal slechts worden afgewaardeerd. Aan de feitelijke situatie zoals die nu is zal het voorgenomen projectplan tot afwaardering van de watergang niets veranderen.
- De timing van het voorgenomen besluit is ongelukkig, gelet op het feit dat in verschillende handhavingstrajecten gesprekken gaande zijn over deze watergang. Alternatieven voor de afwaardering zijn onvoldoende onderzocht.
Alternatieve oplossingen zijn door het waterschap voldoende onderzocht. Wij hebben de perceeleigenaar van Nieuw Wolfslaarlan 31 iselfs een concreet voorstel voor een alternatieve oplossing gedaan. Hierop hebben wij echter nooit een reactie mogen ontvangen.
- Diverse voorstellen zijn als alternatief naar voren gekomen en hierover is geen beslissing genomen. Er heeft met de perceeleigenaar van Nieuw Wolfslaarlan 31 één fysiek gesprek plaatsgevonden op 11 juli 2023. Hierbij is benoemd dat de watergang niet meer zijn originele functie heeft en niet voldoet waaraan een B-watergang zou moeten voldoen. In dit kader is gesproken over de mogelijke afwaardering/demping van de watergang. De perceeleigenaar van Nieuw Wolfslaarlan 31 zou zijn visie op de eventuele afwaardering/demping van de watergang nog bekend maken. Dit heeft hij, ondanks meerdere verzoeken daartoe van het waterschap, niet gedaan. Na een nadere hydrologische beoordeling heeft het waterschap besloten om over te gaan tot het afwaarderen van de b-watergang.

7. Wetten, regels en beleid

Op het wijzigen van de categorie van een oppervlaktewaterlichaam is de volgende wet- en regelgeving van toepassing.

Waterwet

De Waterwet bevat de grondslag en de vereisten voor projectplannen (artikel 5.4 Waterwet).

Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant

Op grond van de Waterwet dient de provincie per provinciale verordening nadere regels te stellen voor verschillende onderwerpen uit de Waterwet. In dit verband is relevant dat in de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant bepaalde categorieën waterstaatswerken, met name oppervlaktewaterlichamen van een beperkte betekenis (categorie c), vrijgesteld zijn van de leggerplicht of op een vereenvoudigde wijze in de legger opgenomen moeten worden.

Legger

Op grond van artikel 5.1 van de Waterwet stelt het waterschap leggers vast waarin de ligging, vorm, afmeting en constructie van waterstaatswerken worden vastgelegd. Daarnaast legt de legger op grond van artikel 78 Waterschapswet de onderhoudsplichten en onderhoudsplichtigen vast. Dit alles betekent dat de legger bepaalt welke status en afmetingen oppervlaktewaterlichamen hebben, welke ondersteunende kunstwerken erbij horen (ook weer inclusief maatvoering) en ook wie onderhoudsplichtige is.

Keur waterschap Brabantse Delta 2015

In de Keur staan geboden en verboden ter bescherming van waterstaatswerken. Een van de regels betreft het beheer en onderhoud van waterstaatswerken. Het waterschap houdt zich aan de uitgangspunten van de Keur.

Beleidsregel Waterlopen op orde 2011

De beleidsregel Waterlopen op orde geeft beleid voor het rangschikken van oppervlaktewaterlichamen en het aanwijzen van onderhoudsplichtigen en beperkingengebieden en bevat daarnaast ook beleid voor de overname van het onderhoud door het waterschap van andere overheden.

Beleidsregel Toepassing Waterwet en Keur (hoofdstuk 7)

De Beleidsregel Toepassing Waterwet en Keur geeft aan hoe de bevoegdheden voor de ontvangstplicht van maaisel en specie worden toegepast. Dit beleid raakt dit besluit aangezien dit betrekking heeft op het wijzigen van de onderhoudsplicht van een watergang.

Waterbeheerprogramma 2022-2027

In het waterbeheerprogramma van het waterschap wordt slechts op hoofdlijnen ingegaan op onderhoud van oppervlaktewaterlichamen in relatie tot de waterdoelen die nagestreefd worden zoals 'droge voeten' en 'voldoende water'. Leidende gedachten in het waterbeheerprogramma zijn dat het waterschapswerk verantwoord en duurzaam moet zijn en dat burgers nadrukkelijker betrokken worden bij het waterschapswerk.

Algemeen Onderhoudsplan Waterlopen en Waterkeringen 2020-2030 (AOWW)

In het waterbeheerprogramma wordt verwezen naar het Algemeen Onderhoudsplan Waterlopen en Waterkeringen (AOWW). In het AOWW is uitgewerkt hoe het waterschap onderhoud uitvoert aan waterlopen en waterkeringen, en hoe daarbij bijvoorbeeld rekening gehouden wordt met bepalingen uit de Flora- en Faunawet. Dit is gedaan door verschillende onderhoudspakketten te formuleren.

Waterbodembeleidsplan

In dit plan is weergegeven binnen welke kaders het groot onderhoud van waterlopen in de vorm van baggeren dient plaats te vinden.

8. Overige uitvoeringsaspecten

Grondverwerving

Grondverwerving is niet nodig voor de realisatie van dit besluit.

9. Onderzoek, mitigatie en compensatie van nadelige gevolgen

Er zal zich in het algemeen geen onevenredige schade voordoen voor belanghebbenden op basis van dit besluit. Mocht er toch sprake van onevenredige schade zijn, dan kan deze mogelijk voor vergoeding in aanmerking komen op grond van artikel 7.14 van de Waterwet.

10. Rechtsbescherming

In het kader van een zorgvuldige besluitvorming is het concept besluit naar alle belanghebbenden verzonden. Die hebben kunnen aangeven of ze wel of niet akkoord zijn. Hiervan is wel gebruik gemaakt.

Vaststellingsprocedure

Dit besluit is vastgesteld volgens de reguliere voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In de bekendmaking staat welke rechtsmiddelen tegen dit besluit open staan

Breda, 30 november 2023
Namens het dagelijks bestuur,
Teammanager vergunningen

